

EN ORIENTERING OM KLINISK ETIKK-KOMITÉ – RIKSHOSPITALET-RADIUMHOSPITALET

Denne orienteringen er rettet til deg som er invitert til et møte i Klinisk Etikk-komité, slik at du skal vite hva Klinisk Etikk-komité er og hvordan møtene foregår.

Bakgrunnen for de kliniske etikk-komitéene

Kliniske etikk-komitéene skal finnes på alle sykehus. Deres oppgave er å bidra til å kaste lys over de vanskelige valgene som vi ofte står overfor i moderne medisin, når ting som er teknisk mulige ikke bestandig er like gode fra et medmenneskelig perspektiv.

Klinisk Etikk-komité på Rikshospitalet HF

Komitéen er felles for to store sykehus, Radiumhospitalet og Rikshospitalet, som er en del av det samme helseforetaket. Den er utnevnt av sykehusets direktør og består av tolv medlemmer. Komitéen er bredt sammensatt og representerer mange av de ulike fag- og profesjonsgruppene som deltar i behandlingen av pasienter ved sykehuset. I tillegg har komitéen en jurist med spesialkompetanse på helserett, samt et eksternt medlem som er professor i medisinsk etikk.

Komitéens møter

Komitéen har både faste møter og møter på kort varsel i hastesaker. De sakene som komitéen behandler med inviterte personer til stede, vil kunne dreie seg om forhold som angår behandlingsvalg eller andre spørsmål for en konkret pasient. Til slike møter vil pasienten selv og/eller foresatte/ pårørende bli invitert. Pasienten kan velge å møte selv, eventuelt med en ledsager, eller kan også velge å la seg representere av andre. Medlemmer av behandlingsteamet rundt pasienten vil også alltid bli bedt om å møte for å redegjøre for saken. Både pasientansvarlig lege og en av de sykepleierne som er i kontakt med pasienten bør være til stede i møtet. Vi gjør oppmerksom på at når både KEKs medlemmer stiller fulltallig og pasient/pårørende samt involvert helsepersonell kommer, kan det bli ganske fullt på møterommet.

Møtet begynner med en gjennomgang av bakgrunnen for saken. I saker som gjelder pasienter er det vanlig at behandlingsansvarlig lege gjør rede for den medisinske bakgrunnen for situasjonen. Andre i behandlersteamet vil ofte bli bedt om å supplere. Pasienten/pårørende/pasient-representanten blir også bedt om å gjøre rede for sitt syn og sin opplevelse av situasjonen. Komitéens medlemmer vil gjerne stille spørsmål til dette for å være sikre på at de har forstått saken.

I dialogen videre vil komitéens medlemmer få anledning til å uttale seg om hvordan de oppfatter situasjonen. Vi legger vekt på å klargjøre hvilke etiske prinsipper som angår den aktuelle saken, hvilke etiske valg man står overfor, og hva konsekvensene av de ulike valgene vil bli. I den grad det finnes offentlige lover eller regler som sier noe om situasjonen, er det et mål å få fram disse. Pasienten/pårørende/pasient-representanten vil ha anledning til å kommentere det som er sagt. Målsettingen er at de som deltar i møtet skal oppleve at spørsmålene som ble reist, blir vurdert bredt, saklig og seriøst. Møtelederen vil avslutningsvis summere sin oppfatning av det som er kommet fram. I noen saker er komitéen samstemt i sin forståelse av saken, og dette vil kunne sammenfattes i konkrete råd og anbefalinger. I andre saker blir det tydelig at saken kan sees fra flere vinkler, og oppsummeringen vil da reflektere dette.

Komitéens råd og uttalelser

Det blir laget et referat fra møtet som vil nedfelle komitéens oppfatninger og eventuelle råd. Når referatet er godkjent, vil det bli tilgjengelig for dem det angår.

Begrensninger i komitéens funksjoner og myndighet

Komitéens råd og uttalelser er ikke juridisk bindende, og er derfor å oppfatte som veiledende for dem som har det endelige behandleransvaret. Komitéen behandler ikke erstatningssaker eller saker om feilbehandling. Slike saker skal tas hånd om av andre organer (Fylkeslegen og Norsk Pasientskadeerstatning).

Velkommen til møte i Klinisk Etikk-komité

Thor Willy Ruud Hansen
Overlege, professor dr.med.
Leder i Klinisk Etikk-komité
Oslo Universitetssykehus HF - Rikshospitalet og Radiumhospitalet